

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет гуманітарно-педагогічний

Кафедра психології та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

Л.Л. Станіславова

29 серпня 2019р

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Педагогіка

Освітньо-професійна програма Психологія

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Міхеєва Людмила Василівна
Профайл викладача	http://psy.khnu.km.ua/miheyeva-lyudmyla-vasylivna/
E-mail викладача(ів)	ludamixeeva@ukr.net
Контактний телефон	+380975447694
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=1241
Навчальний рік	2020-2021
Консультації	Очні: згідно розкладу; он-лайн: згідно розкладу, та/або за необхідністю і попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	Залік	Іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
О	Д	2	4	5	150	60	30		30		90				+
О	З	3	5	5	150	12	6		6		138				+

Анотація дисципліни

Педагогіка сприяє формуванню у студентів теоретичних знань, практичних умінь і навичок вирішення професійних завдань в умовах навчально-виховних закладів. Знання, розуміння та впровадження принципів, методів, форм організації навчання і виховання підрастаючого покоління дозволить студентам у майбутній професійній діяльності встановлювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію, ефективно здійснювати професійну діяльність. Дисципліна викладається для студентів денної і заочної форм навчання за спеціальністю 053 Психологія. При викладанні дисципліни використовуються традиційні та сучасні технології, реалізація яких здійснюється у формі лекцій, а саме: лекції-візуалізації; практичних занять (з використанням семінарів); самостійної роботи (педагогічний кросворд). Під час навчання використовуються такі методи і прийоми як бесіда, дискусія, ділові (рольові) ігри, творчі завдання, педагогічні ситуації (ситуації з готовими варіантами розв'язання; ситуації з навмисними комунікативними помилками або помилками, які насправді мали місце в діях учителя; ситуації, що виникають природно в процесі спілкування, набуваючи виховного спрямування; ситуації, в яких необхідно змоделювати поведінку педагогів залежно від того чи іншого стилю педагогічного спілкування тощо).

Пререквізити: загальна психологія, філософія, вікова та педагогічна психологія; **кореквізити:** методика викладання психології.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. Формування особистості фахівця, здатного вирішувати професійні завдання в умовах навчально-виховних закладів.

Завдання дисципліни. Сприяти засвоєнню теоретичних основ сучасної педагогічної науки, розвитку професійного мислення, оволодінню практичними вміннями та навичками, необхідних для ефективної роботи у навчально-виховних закладах.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: **здійснювати** пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення педагогічних завдань; **обґрунтовувати власну** позицію, **робити** самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу психолого-педагогічної літератури; **формулювати** думку логічно, доступно, дискутувати, **обстоювати** власну позицію, **модифікувати** висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника; відповідально **ставитися** до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку; **демонструвати** соціально відповідальну та свідому поведінку, **слідувати** гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	Педагогіка: становлення, сучасний стан	Педагогіка як наука	Підготовка до практичного заняття за темою; опрацювання теоретичного матеріалу; підготовка до ТК 1, 2; диспут: «Педагогіка наука чи мистецтво», «Чи потрібна наукова педагогіка?»; скласти схему «Міжпредметні зв'язки педагогіки» (схематично зобразити та письмово обґрунтувати); написати твір-роздум на тему «Чи потрібно виховувати студентів?»; підібрати зразки народної творчості (прислів'я, приказки, пісні, казки та ін.) щодо рідномовного, розумового, морального, естетичного, трудового та фізичного виховання.	6	[1, с. 9-34; 2, с. 8-26; 3, с. 9-45]
2	Педагогіка Давнього світу. Історія зарубіжної педагогіки в епоху Середньовіччя, Відродження та Реформації	Педагогіка Давнього світу. Історія зарубіжної педагогіки в епоху Середньовіччя, Відродження і Реформації	Підготовка до практичного заняття за темою; опрацювання теоретичного матеріалу; підготовка до ТК 3; обґрунтувати наслідки Афінської освітньої системи, що мають непересічну цінність для сучасної загальнолюдської і педагогічної культури; здійснити аналіз загальноосвітніх систем Середньовіччя та Відродження.	6	[1, с. 529-549; 3, с. 446-468]
3	Становлення і розвиток зарубіжної педагогічної науки	Становлення і розвиток зарубіжної педагогічної науки: Я. А. Коменський, Дж. Локк, Ж.-Ж. Руссо	Підготовка до практичного заняття за темою; опрацювання теоретичного матеріалу; підготовка до ТК 4; доповідь: «Позитивні і негативні сторони психологічної теорії «tabula rasa»; порівняти принцип природовідповідності у Ж.-Ж. Руссо та Я. А. Коменського.	6	[1, с. 546-555; 3, с. 469-474]
4	Становлення і розвиток зарубіжної педагогічної науки	Становлення і розвиток зарубіжної педагогічної науки: Й. Г. Песталоцці,	Підготовка до практичного заняття за темою; опрацювання теоретичного матеріалу;	6	[1, с. 556-564; 3, с. 475-

1	2	3	4	5	6
	педагогічної науки	Ф. Дістервег, Й. Герbart.	підготовка до ТК 5; доповідь: «Порівняльний аналіз змісту і методики навчання Й. Песталоцці, А. Дістервега, Й. Герbart»; порівняти погляди прихильників «вільного виховання» з ідеями Ж.-Ж. Руссо.		480]
5	Становлення і розвиток вітчизняної педагогічної науки	Школа та педагогічна думка в Україні (перша половина XIX ст.).	Підготовка до практичного заняття за темою; опрацювання теоретичного матеріалу; підготовка до ТК 6; розробити рекомендації для вчителів щодо використання матеріалів з історії східних слов'ян у виховній роботі; написати твір-роздум на тему «Якби я був київським князем, то проводив би таку освітню політику...».	6	[1, с. 477-494; 3, с. 493-500]
6	Становлення і розвиток вітчизняної педагогічної науки	Становлення і розвиток вітчизняної педагогічної науки: А. С. Макаренко, В. О. Сухомлинський.	Підготовка до практичного заняття за темою; опрацювання теоретичного матеріалу; підготовка до ТК 7; підготувати матеріал про хибні авторитети за А. С. Макаренком (на конкретних прикладах); визначити методи навчання молодших школярів В. Сухомлинського, що мають особистісно-орієнтоване спрямування.	6	[1, с. 524-529; 3, с. 537-542]
7	Учитель як організатор педагогічного процесу	Педагог: професійна діяльність і особистість	Підготовка до практичного заняття за темою; опрацювання теоретичного матеріалу; підготовка до ТК 8; зверніться до педагогічної спадщини Я. Коменського, Й. Песталоцці, А. Дістервега, К. Ушинського, Ж.-Ж. Руссо, А. Макаренка, В. Сухомлинського та ін. і випишіть їхні думки про місце і роль учителя в суспільстві, його якості та вміння; проаналізувати вплив особистості вчителя на становлення вас як особистості; викласти свої думки у творчій роботі на одну із запропонованих тем: «Учитель у моєму житті», «Мій ідеал учителя»; графічно зобразити власне уявлення про ідеал учителя та, використовуючи 10-бальну шкалу, визначити десять педагогічних якостей і проранжувати їх.	6	[1, с. 412-451; 2, с. 78-89]
8	Розвиток, соціалізація і виховання особистості	Формування творчої особистості	Підготовка до практичного заняття за темою; опрацювання теоретичного матеріалу; підготовка до ТК 9; навести 2-3 приклади впливу соціального середовища на розвиток особистості дитини; проаналізувати процеси власного розвитку та назвати прояви соціального успадкування; ознайомтеся з науковою	6	[1, с. 34-46; 2, с. 26-60; 3, с. 45-62]

1	2	3	4	5	6
			літературою, в якій розкривається досягнення сучасної генетики в галузі клонування. Висловіть свою думку стосовно цього явища.		
9	Суть процесу виховання	Структура процесу виховання	Підготовка до практичного заняття за темою; опрацювання теоретичного матеріалу; підготовка до ТК 10; на основі спостереження за своїми батьками та вчителями або на основі особистого досвіду сформулюйте власні правила, якими будете керуватися у вихованні дітей. Порівняйте їх з принципами виховання, які виділяються в педагогіці; переглянувши фрагмент фільму «Лялечка» (знайомство класного керівника з Т. Серебряковою) визначте, порушення яких принципів виховання стали причиною конфлікту класного керівника з ученицею.	6	[1, с. 215-234; 2, с. 353-387; 3, с. 373-398]
10	Загальні методи виховання	Методи та форми виховання	Підготовка до практичного заняття за темою; опрацювання теоретичного матеріалу; підготовка до ТК 11; на основі спостережень за своїми батьками, вчителями або власного досвіду перебування в ролі вихованця чи вихователя назвіть методи та прийоми, які найчастіше використовуються у вихованні; уважно перегляньте фрагмент фільму «Педагогічна поема» (А. С. Макаренко доручає С. Карабанову отримати гроші) і визначте метод виховання, застосований А. Макаренком та прийоми, які підсилюють ефективність цього методу.	6	[1, с. 127-206, 477-575; 2, с. 308-346; 3, с. 314-373]
11	Основні напрями виховання	Зміст виховання	Підготовка до практичного заняття за темою; опрацювання теоретичного матеріалу; підготовка до ТК 12; доповідь: «Статеве виховання та підготовка до сімейного життя»; із праць В. О. Сухомлинського «Серце віддаю дітям», «Народження громадянина», «Павлівська середня школа» виписати 5 цікавих міркувань та 4 яскравих приклади щодо змісту, напрямків, форм і методів естетичного виховання молодшого, середнього та старшого шкільного віку.	6	[1, с. 108-113, 118-127; 2, с. 60-78; 3, с. 247-259, 300-310]
12	Суть процесу навчання	Дидактика як наука	Підготовка до практичного заняття за темою; опрацювання теоретичного матеріалу; підготовка до ТК 13; виписати із праць Я. А. Коменського, К. Д. Ушинського,	6	[1, с. 234-275; 2, с. 93-153; 3, с. 76-121]

1	2	3	4	5	6
			В. О. Сухомлинського міркування про сутність і особливості реалізації вимог певних принципів навчання; проаналізуйте кілька навчальних занять одного з ваших викладачів і визначте, якою мірою він дотримується принципів навчання, які правила навчання він використовує. Які принципи та правила навчання дали б йому змогу оптимізувати навчальний процес?		
13	Методи і засоби навчання	Загальні методи навчання	Підготовка до практичного заняття за темою; опрацювання теоретичного матеріалу; підготовка до ТК 14; з погляду ефективності та доцільності проаналізувати і записати методи навчання, які були використані викладачем вищої школи (на прикладі певного заняття); обґрунтувати педагогічні поняття «метод навчання» і «метод активізації навчально-пізнавальної діяльності».	6	[1, с. 275-324; 2, с. 153-208; 3, с. 121-150]
14	Форми організації навчання	Форми організації навчання	Підготовка до практичного заняття за темою; опрацювання теоретичного матеріалу; підготовка до ТК 15; підготувати види нестандартних уроків, їх характеристика і значення; оцініть позитивні та негативні аспекти класно-урочної системи.	6	[1, с. 324-351, 359-371; 2, с. 208-345; 3, с. 150-218]
15	Контроль навчально-пізнавальної діяльності	Контроль навчально-пізнавальної діяльності	Підготовка до практичного заняття за темою; опрацювання теоретичного матеріалу; обґрунтувати зарубіжну практику контролю успішності учнів.	6	[1, с. 351-359; 2, с. 245-269; 3, с. 192-205]

Примітка: * Лекції і практичні заняття проводяться щотижня по дві години; ТК – тестовий контроль.

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, практичні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відвідувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набутті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (<http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/006.pdf>). Виконуючи самостійну роботу з дисципліни, студент має дотримуватися політики доброчесності. У разі наявності плагіату він отримує незадовільну оцінку і має виконати завдання за новою темою.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання академічних досягнень студента здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти визначаються відповідно до структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт. Оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання складається з таких елементів: усне опитування, тестовий контроль, педагогічний кросворд, семестровий контроль (іспит). Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав семестровий контроль (іспит), вважається невстигаючим.

Для практичних занять встановлюється обов'язковий мінімум оцінок, які має отримати студент впродовж семестру, щоб виконати програму дисципліни. Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється усним опитуванням і тестуванням. Виконання індивідуального завдання завершується підготовкою педагогічного кросворду у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Пропущене заняття студент зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичного навчання у семестрі.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів *денної* форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Самостійна робота студента	Семестровий контроль
Практичне заняття			
Усне опитування		Педагогічний кросворд	Іспит
T1-6	T7-15	T1-15	1
ВК:	0,2	0,2	0,4

Умовні позначення: Т – тема дисципліни; ВК – ваговий коефіцієнт.

Критерії оцінювання за видами робіт

Усне опитування

Оцінювання знань студентів (усне опитування) під час практичного заняття здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві-три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Тестовий контроль

Тематичний тест для кожного студента складається з п'яти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 5. Тестування проводиться на кожному занятті і на нього відводиться 10 хвилин (для закритої форми тестів – по дві хвилини на кожне завдання). На наступному занятті оголошуються результати тестування.

Відповідність кількості балів за тестове завдання оцінці за інституційною шкалою

Сума балів за тестові завдання	0-2	3	4	5
Оцінка за інституційною шкалою	2	3	4	5

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. У випадку, коли студент не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється оцінка «задовільно».

Критерії оцінювання педагогічного кросворду

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання педагогічного кросворду
Відмінно	Чітко і правильно витримана структура кросворду. Стилiстично та граматично правильно сформульовані запитання, що відповідають змісту теми чи розділу. Оформлення – охайне та естетичне, гармонійно поєднано наукову, змістову складову педагогічного кросворду з елементами творчого підходу. Дотримані терміни здачі педагогічного кросворду та вимоги до оформлення.
Добре	Незначні порушення у структурі кросворду. Оформлення – охайне. Присутні незначні стилістичні та граматичні огріхи у формулюванні запитань. Не зовсім доречним є зовнішнє оформлення, що не відповідає тематиці.
Задовільно	Відсутні певні компоненти у структурі кросворду. Присутні стилістичні та граматичні помилки у формулюванні запитань. Оформлення – неохайне. Дизайн не зовсім відповідає тематиці кросворду, а інколи навіть іде всупереч загальному змісту.
Незадовільно	Структура кросворду не дотримана. Мають місце суттєві стилістичні та граматичні огріхи у формулюванні запитань. Оформлення – неохайне. Дизайн зовсім не відповідає тематиці кросворду. Не дотримані терміни здачі педагогічного кросворду.

Семестровий контроль (іспит)

Семестровий контроль (іспит) відбувається у письмовій формі. Після перевірки письмової роботи викладач може запитати студента про зміст тієї чи іншої відповіді.

Екзаменаційний білет складається з таких елементів: два теоретичних питання, п'ять тестових завдань та одне завдання практичного характеру. Кожне завдання оцінюється за чотирибальною інституційною шкалою. Узагальнена оцінка за іспит виводиться як середньоарифметичне з усіх завдань та округлюється відповідно до інституційної шкали.

Норми оцінювання теоретичних завдань. Теоретичні завдання передбачають перевірку знань з курсу «Педагогіка», що включає знання з основ педагогіки, теорії виховання, теорії навчання та освіти (дидактики), історії становлення та розвитку вітчизняної і зарубіжної педагогічної науки. При оцінюванні беруться до уваги наступні критерії: правильність, повнота, глибина та усвідомленість відповіді, а також послідовність викладення відповіді, вміння формулювати та викладати думки, аргументувати свою позицію.

Критерії оцінювання теоретичних завдань

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі, грамотно, логічно і обґрунтовано відповів на поставлені теоретичні питання, вміло використовуючи понятійний апарат. При відповіді допустив дві-три несуттєві похибки.
Добре	Зміст питань розкрито повно, показано володіння понятійним апаратом і фаховою термінологією; виклад відповіді грамотний, але твердження не завжди обґрунтовані, у змісті і формі питань є окремі неточності, нечіткі формулювання тощо. Студент у відповіді допустив дві-три несуттєві помилки.
Задовільно	Зміст питань розкрито неповно. Виявлено знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією. Відповідь будується на рівні репродуктивного мислення, слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді.
Незадовільно	Зміст питань не розкрито. Виявлено розрізнені, безсистемні знання, допущені суттєві помилки у визначенні понять, перекручено їх зміст, виклад матеріалу хаотичний.

Оцінювання тестового завдання. Тестове завдання передбачає репродуктивне відтворення знань шляхом відбору правильної відповіді із запропонованих. Завдання не передбачають виходу за межі чітко окресленого кола завдань і допускають лише одну правильну відповідь. За кожен правильну відповідь нараховується один бал. Максимальна кількість балів за тестове завдання – 5 балів.

Відповідність кількості балів за тестове завдання оцінці за інституційною шкалою

Сума балів за тестові завдання	0-2	3	4	5
Оцінка за інституційною шкалою	2	3	4	5

Оцінювання практичного завдання. Професійна спрямованість практичного завдання передбачає вміння творчо застосовувати набуті знання та навички, передбачати та вирішувати проблемні ситуації, які можуть зустрітись в майбутній професійній діяльності.

Критерії оцінювання практичного завдання

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, вільно послуговується науковою термінологією, пропонує стандартні або оригінальні способи вирішення проблеми (педагогічної ситуації), наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та формулює висновки.
Добре	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, послуговується науковою термінологією, пропонує стандартні способи вирішення проблеми (педагогічної ситуації). Але при висвітленні деяких аспектів проблеми не вистачає достатньої глибини й аргументації, допускаються окремі неістотні неточності та незначні помилки.
Задовільно	Студент відтворює значну частину навчального матеріалу, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого всебічного аналізу, обґрунтування й аргументації, допускає істотні неточності та помилки.
Незадовільно	Студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, не пропонує шляхів вирішення педагогічної проблеми.

Підсумкова оцінка за семестр, згідно з інституційною шкалою і шкалою ЄКТС, встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до Електронного журналу. При цьому за інституційною шкалою ставиться відповідна оцінка, а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці співвідношення.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання	
		Бали	Критерії оцінювання
A	4,75 – 5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь і навичок.
B	4,25 – 4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75 – 4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25 – 3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3,00 – 3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання.
FX	2,00 – 2,99	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни.
F	0,00 – 1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна робота і повторне вивчення дисципліни.

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Предмет і завдання загальної педагогіки. Основні категорії педагогіки.
2. Виникнення і розвиток педагогіки.
3. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Джерела педагогіки. Міжпредметні зв'язки педагогіки.
4. Етапи і методи педагогічного дослідження.
5. Теорії походження виховання.
6. Виховання у первісному суспільстві та у період його розпаду.
7. Школа і педагогічна думка у країнах Давнього Сходу.
8. Виховання і навчання у Давній Греції та Римі.
9. Особливості освітньо-виховної практики та педагогічної думки в епоху середньовіччя. Виникнення університетів.
10. Школа і педагогічна думка в епоху Відродження та Реформації.
11. Педагогічна система Я.А. Коменського.
12. Педагогічні погляди Дж. Локка. Виховання джентльмена.
13. Педагогічна діяльність та погляди Ж.-Ж. Руссо.
14. Педагогічні ідеї Й.Г. Песталоцці. Теорія елементарної освіти.

15. Педагогічна теорія Й. Гербарта.
16. Освітня діяльність і педагогічні погляди А. Дістервега.
17. Виховання, школа і педагогічна думка в Київській Русі. Найдавніші пам'ятки педагогічної літератури.
18. Виникнення братських шкіл.
19. Києво-Могилянська та слов'яно-греко-латинська академії.
20. Педагогічна діяльність і погляди А.С. Макаренка.
21. Педагогічна система В.О. Сухомлинського.
22. Функції і компоненти навчального процесу.
23. Система освіти в Україні.
24. Поняття про виховання як компонент педагогічного процесу. Етапи виховання.
25. Мета виховання. Складові частини всебічного розвитку.
26. Структура теорії демократичного виховання.
27. Принципи і закономірності виховання.
28. Поняття про методи, прийоми і засоби виховання. Класифікація методів виховання.
29. Методи впливу на підсвідомість вихованців.
30. Методи виховання через вплив на свідомість вихованця.
31. Методи виховання через організацію поведінки вихованця.
32. Методи стимулювання поведінки вихованців.
33. Організаційні форми виховної роботи.
34. Зміст, форми і методи фізичного виховання.
35. Розумове виховання школярів: мета, завдання, зміст, форми і методи.
36. Поняття про мораль. Завдання і зміст морального виховання.
37. Завдання і зміст трудового виховання учнів. Профорієнтація
38. Система естетичного виховання в школі.
39. Поняття про дидактику, її функції і завдання.
40. Основні категорії дидактики: зміст освіти, принципи, методи, форми організації навчання.
41. Сутність, етапи і структура навчання.
42. Поняття про принципи навчання. Характеристика принципів навчання.
43. Поняття про зміст освіти. Аналіз державних документів, що визначають зміст освіти.
44. Поняття про метод і прийом навчання. Класифікація методів навчання.
45. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
46. Методи стимулювання навчальної діяльності учнів.
47. Методи контролю і самоконтролю у навчанні.
48. Засоби навчання. Використання комп'ютерів у навчанні.
49. Поняття про форми організації навчання, їх класифікація.
50. Історія розвитку загальних форм організації навчання.
51. Урок, його типи і структура.
52. Позаурочні і позашкільні форми організації навчання.
53. Поняття про контроль навчання, його функції.
54. Види контролю навчання.
55. Методи контролю навчання.
56. Оцінювання навчальних досягнень учнів. Вимоги до оцінювання знань учнів.

Рекомендована література

Основна література

1. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. / Н. П. Волкова. – Вид. 2-ге, перероб., доп. – Київ : Академвидав, 2007. – 616 с.
2. Педагогіка : Навчальний посібник / В. М. Галузяк, М. І. Сметанський, В. І. Шахов. – 2-е вид., випр. і доп. – Вінниця : «Книга-Вега», 2003. – 416 с.
3. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. для студ. вищих пед. закладів освіти. / М. М. Фіцула. – Київ : Академія, 2000. – 544 с.

Додаткова література

4. Кузьмінський А. І., Вовк Л. П., Омеляненко В. Л. Педагогіка : завдання і ситуації : Практикум / А. І. Кузьмінський, Л.П. Вовк, В.Л. Омеляненко. Київ : Знання-Прес, 2003. 429 с.
5. Кулешова О. В. Педагогіка. Практикум (Основи педагогіки) : навчальний посібник / О. В. Кулешова, Л. В. Міхеєва. – Хмельницький : ХНУ, 2019. – 144 с.
6. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка : навч. посіб. / Н. Є. Мойсеюк. – Вид. 5-е, перероб., доп. – Київ, 2009. – 656 с.
7. Степанов О. М. Основи психології і педагогіки : навч. посібник / О. М. Степанов, М. М. Фіцула. – 2-ге вид., випр., доп. – Київ : Академвидав, 2006. – 520 с.
8. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посіб. для студ. пед. спец. вищ. навч. закладів / В. В. Ягупов. – Київ : Либідь, 2003. – 560 с.